

הגרי"ש (שני מימין) בשיחה תורנית עם ידידו ועמיתו הגרש"ש קרליץ
בשמחת נישואי בן הדין הגר"א גולדשמיט
בין השאר נראים: הרב פינק מחיפה; הגרש"ב ורנר אב"ד תל-אביב;
הגר"ד פוברסקי שליט"א
משמאל: הרב שלמה לורנץ

צפוף להם מדאי לחיות בדירת שני חדרים (ובמשך שנים התגוררו עם האמא של רבינו), ענה שהיו רגילים לכך, ולא הרגישו שצפוף, אולי רק בלילות שישי שאז התווספו לביתם רבי שלמה קרליץ ורבי אליעזר גולדשמיט שבאו לדבר בלימוד עם האבא כל הלילה, אז הרגישו שאין די מקום...

מענין לענין - על חילוקי דעות משמעותיים ועקרוניים בין הגרי"ש להגרש"ש - שניתן ללמוד מהם על הבדלי גישותיהם, ואשר כמובן לא העיבו במאומה על הידידות וההערכה ההדדית שהיתה כולה בתורה:

הרה"ר (בשנים מוקדמות) קבעה תוספת על חיוב אב במזונות בניו הקטנים, שעל פי הדין אין לאב חיוב מעל גיל ו' שנים, כי אם מדין צדקה. (דהיינו שאם האב במצב שאין להטיל עליו חיוב לתת צדקה, אין חוב המזונות של ילדיו הגדולים עליו). התקנה הכללית שניתנה לכלל בתי הדין בארץ ישראל היתה שהחיוב הבסיסי (ולא כדין צדקה) יעמוד בעינו עד גיל ט"ו.

בבדיקה מעמיקה ועקבית של פסקי דיני בתי הדין הרבים שהתפרסמו בספרי הפד"ר ועוד, נמצא הבדל מהותי וחד משמעי בין אלו שנידונו ונפסקו בהרכב שהשתתף בו הגרי"ש, ובין אלו מהרכב שבהשתתפות הגרש"ש. בעוד לדעת הגרי"ש התקנה הזו תקפה לחלוטין, וכך פסק לאורך כל השנים; נראה כי לפי הגרש"ש לא חל שום שינוי כלשהו מההלכה הכתובה בשו"ע, והוא מתעלם מהתקנה כלא היתה.

ומענין זה לענין נוסף אך דומה.

בתי הדין הנהיגו להטיל את שיעור חיובי האב לזון את בניו על פי מדידת

ללבן עמו את הסוגיות העמומות וליהנות מבהירותו וכח הכרעתו
כ"אספקלריא המאירה".

עושרו. (לא נמצאה כזו תקנה מפורשת, וכנראה זה השתרש בבתי הדין
בתקופה מאוחרת, אולי בהשפעת עקרון הפסיקה של בתי המשפט החילוניים
בנושא זה).

על זה מתבטא הגרש"ש קרליץ (במכתב תורני לגרש"ב ורנר), נדפס
ב"משפטי שלמה" חלק ב':

"...הרי אשר לפי זה אין מקום לכאורה לחייב את האב במזונות בניו כדי
מחסורו כו' מדין צדקה, מאחר שחיובו של ביה"ד היא כפיה גמורה להוציא
ממון ממנו...

לפי דעתי הוא חשש גזילה ואין ראיה ממה שיש בתי דין כאלה שמחייבים...
וכמו שראיתי מודפס בפסקי הדין שבתי הדין נוהגים לפסוק פצויים לאשה
כשמתגרשת וכמובן אף בסירובו של הבעל לתת, ולדעתי זה גזילה גמורה..."